

Harrastajat huolissaan tulevaisuuden aseturvallisuudesta

Turvallinen ja monipuolinen ampumaharrastus on osa suomalaista vapaa-ajan kulttuuria samalla tavoin kuin veneily, mökkeily ja retkeily. Ampumaurheilu on myös olennainen osa suomalaista kilpaurheilua. Ampumatoimintaa harrastaakin lähes 700 000 suomalaista. Kun mukaan lasketaan ilma-aseet, on harrastajia yli miljoona.

Ampumaharrastuksen asiantuntijajärjestöjen kanssa 1990-luvulla valmisteltu, nyt voimassa oleva ampuma-aselaki (1/1998) on toteuttanut EU:n ampuma-asedirektiivin vaatimukset mallikelpoisesti. Aseen omistus Suomessa onkin jo nyt yksi tarkimmin säädeltyä koko EU:n alueella.

EU:n ampuma-asedirektiiviin tehtyjen eräiden muutosten saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä pitää ampuma-aselakia muuttaa vuoden 2010 aikana, ellei tähän anota lisäaikaa. Tehtävän lakiuudistuksen lopputuloksen tulee edelleen olla ampuma-aselaki, joka mahdollistaa sekä nuorten että vartuneempien harrastajien turvallisen ja vastuuntuntoisen ampumaharrastuksen ja -urheilun.

Sisäasianministeriön nopealla aikataululla valmistelema HE 106/2009 sisältää useita lainsäädännöllisiä ja toiminnallisia ongelmakohtia. Näiden yhteisvaikutukset muun muassa ampumaurheiluun, metsästykseen, vapaaehtoiseen maanpuolustukseen sekä ase-elinkeinoon tulisivat olemaan merkittäviä.

Ampumaseuroja, ase-elinkeinonharjoittajia ja ampuma-asekouluttajia koskevat kohdat on valmisteltu kokonaan ilman näitä edustavia järjestöjä ja näiden ko. kohdista antamat lausunnot sivuuttaen. Lailla säädettävään pakolliseen harrastamiseen ja lausunntomenettelyyn liittyvät kohdat vaatisivat toteutuessaan erittäin merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia panostuksia seuroilta ja järjestöiltä.

Esityksessä ei edelleenkään puututa lupaviranomaisten koulutukseen, ammattitaidon varmistamiseen tai tietojärjestelmien toimivuuteen millään tavoin. Sen sijaan esityksen tulkinnanvaraiset määritelmät tuovat lainsäädännön piiriin pahimmillaan miljoonia esineitä, jotka eivät nykyisen lain mukaan täytä aseiden tai aseenosien määritelmää.

Allekirjoittaneiden lisäksi myös Lääkäriliitto ja Psykologiliitto ovat kritisoineet esitettyjä, kaikille terveydenhuollon ammattilaisille annettavia laajoja ilmoitusoikeuksia ja potilastietosuojan murtamista sadoilta tuhansilta suomalaisilta.

Näkemyksemme mukaan esitys on useilta kohdiltaan ristiriidassa perustuslakiin kirjattujen periaatteiden kanssa. Erityisesti on selvittävä esityksen suhde perustuslakiin kirjattujen järjestäytymisvapauden, kotirauhan, omaisuuden suojan sekä tarveharkinnan kanssa.

Iso-Britannian sisäasianministeriön tutkimusten¹ mukaan laillisen ampumaharrastuksen rajoittamiseen vuonna 1997 kohdistettu lainsäädäntö ei ole lisännyt yleistä turvallisuutta, vaan on aikaansaanut merkittävän ja hyvin järjestäytyneen laittomien aseiden kaupan samalla, kun ampuma-aseiden käyttö henkirikoksissa on kaksinkertaistunut. Laillisten ampuma-aseiden osuus henkirikoksista on hyvin pieni niin Iso-Britanniassa kuin Suomessa.

Useiden kotimaisten asiantuntijoiden ja viranomaisten toimesta on myös tuotu selkeästi esille, ettei ampuma-aselain kiristämällä voida vaikuttaa koulusurmien tyypisiin tragedioihin.

¹ Home Office Statistical Bulletin 2/2006, Home Office Research Study 298 (2007)

Viranomaisten lisäksi myös ampumaharrastuksen asiantuntijajärjestöt työskentelevät jatkuvasti aseturvallisuuden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Lakiesityksen tosiasiallinen toimivuus ja vaikuttavuus tulisikin varmistaa asiantuntijoiden ja yhteistyötahojen aidolla kuulemisella, kuten tehtiin voimassaolevan ampuma-aselain kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Ampuma-aselain muutosten valmisteltu sisäasianministeriössä yksinomaan virkamiestyönä ei ole noudattanut hyvän hallinnon avoimuus- ja luottamusperiaatteita. Vaihtoehtoisten ratkaisujen selvittämistä ei ole tehty, ja esityksen vaikutusten arviointi on tehty varsin puutteellisesti. Esityksen useissa kohdissa viitataan myös lain perusteella annettavaan asetukseen, josta ei kuitenkaan ole annettu edes luonnosta.

Näkemyksemme mukaan lopputulos on esimerkki lakiesityksestä, jollaista valtioneuvoston oikeuskansleri on tarkoittanut aloittaessaan julkisen keskustelun nopeasti ja puutteellisesti valmistelluista lakiesityksistä, ja joihin myös eduskunnan puhemiesneuvosto on puuttunut.

Allekirjoittaneet järjestöt ovat esittäneet eduskuntaryhmille, että ampuma-aselain muutosten vaikutuksista ampumaharrastukseen ja -urheiluun sekä niiden vaikuttavuudesta yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen tehdään kattava selvitys. Samalla tulee selvittää aseturvallisuutta oikeasti ja kustannustehokkaasti edistävät ratkaisut yhdessä asiantuntijajärjestöjen kanssa.

Näkemyksemme mukaan tämä vaatii HE 106/2009 uudelleen valmistelun.

Suomen Ampumahiihtoliitto - www.biathlon.fi

Suomen Ampumaurheiluliitto - www.ampumaurheiluliitto.fi

Suomen Asehistoriallinen Seura - www.suomenasehistoriallinenseura.fi

Suomen Ilma-Aseharrastajat - www.sihry.fi

Suomen Jousimetsästäjien Liitto - www.jousimetsastys.fi

Suomen Metsästysyhdistys - smy.sporttisaitti.com

Suomen Reserviupseeriliitto - www.rul.fi

Asealan Elinkeinonharjoittajat - www.aae-fata.fi

Asehistorian Liitto - www.asehistorianliitto.fi

Asekauppiain Liitto - www.asekauppiat.fi

Aseseppien yhdistys - www.seula.net/asesepat

Classic Old Western Society - www.cows.fi

Maanpuolustusnaisten Liitto - www.maanpuolustusnaistenliitto.fi

Metsästäjien Keskusjärjestö - www.riista.fi

NRA Kansallinen Kivääriyhdistys - www.nra.fi

Reserviläisliitto - www.reservilaisliitto.fi

Reserviläisurheiluliitto - www.resul.fi

Svenska Reservofficersklubb - www.hsrk.fi

LISÄTIEDOT

Tiedotustilaisuus

Järjestämme lähiaikoina tiedotusvälineille ampuma-aselain uudistukseen liittyvän tiedotustilaisuuden. Tilaisuudesta lähetetään erillinen kutsu.

Lisätietoja asiasta antavat

Risto Aarrekiivi – Suomen Ampumaurheiluliitto ry
p. 040-774 6950, risto.aarrekiivi@ampumaurheiluliitto.fi

Arto Pulkki – Reserviläisurheiluliitto ry
p. 040-512 1215, arto.pulkki@hrup.fi

För ytterligare information

Caspar von Walzel - Svenska Reservofficersklubb rf
p. 050-353 4714, caspar@hsrk.fi

Järjestöjen lausunnot

Järjestöjen lakiesityksestä antamat lausunnot löytyvät osoitteesta: www.aselaki.info

